

**PRIJEDLOG ZAKONA
O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU**

Zagreb, listopad 2006.

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o pružanju usluga u turizmu nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

**II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE
POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

1. Ocjena stanja

Zakon o turističkoj djelatnosti imao je, od 1996. godine kada je donesen, samo dvije izmjene, od kojih je jedna izvršena Zakonom o državnom inspektoratu („Narodne novine“, broj 76/99), te jedan ispravak. Navedenim izmjenama tekst Zakona doživio je tek manje izmjene. No, bez obzira na navedeno, zbog obima nužnih izmjena odredbi važećeg Zakona ocijenjeno je primjerenijim zbog pravne sigurnosti donijeti potpuno novi Zakon. Naime, samo izmjene i dopuna važećeg Zakona mogle bi dovesti do nejasnoće propisa što bio moglo uzrokovati teškoće u njegovoj primjeni od strane pravnih i fizičkih osoba, domaćih i stranih, na koje se propis odnosi odnosno nadležnih državnih upravnih tijela i drugih tijela koja primjenjuju ili provode nadzor nad primjenom propisa.

Također važeći Zakon nije u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Donošenje novog Zakona predviđeno je Planom usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2006. godinu, sukladno prihvaćenom Planu provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za 2006, odnosno Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2006. godinu. Neusklađenost Zakona odnosi se na preostale zapreke glede slobode pružanja prekograničnih usluga i to u dijelu koji se tiče pružanja usluga fizičkih osoba - „građana“. Naime, Zakonom je propisano da neke od tih usluga mogu pružati isključivo hrvatski državljani, te je stoga radi usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije nužno brisanje uvjeta državljanstva Republike Hrvatske za pružanje turističkih usluga.

Posredno usklađivanje s propisima Europske unije i to kojima se uređuje pitanje organiziranja putovanja (paket aranžmana), a što je već izvršeno donošenjem Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05), osigurat će se kroz javnopravnu zaštitu poštivanja odredbi Zakona o obveznom odnosu koji reguliraju ugovor o organiziranom putovanju i to u dijelu obveze osiguranja od odgovornosti za izvršenje ugovorenih obveza od strane organizatora putovanja. Visina osigurane svote nije propisana, te je njeno određivanje ostavljeno na odluku turističkim agencijama, odnosno dogovorima između osiguravatelja i agencija, a praksa će pokazati, prvenstvo sudska, da li je to dobro rješenje.

Planom kratkoročnih i dugoročnih mjera za suzbijanje sive ekonomije, kao i Nacionalnim programom zaštite potrošača za razdoblje 2005-2006, predviđene su mjere za čije provođenje su nužne izmjene važećeg Zakona. Te mjere prvenstveno se odnose na propisivanje većih iznosa novčanih kazni za prekršaje koji se tiču nelegalnog obavljanja djelatnosti, odnosno pružanja usluga (ovisno o ograničenjima za propisivanje novčanih kazni iz Zakona o prekršajima) i davanje većih ovlasti Državnom inspektoratu u takvim slučajevima (što je već učinjeno u Zakonu o izmjenama i dopunama

Zakona o državnom inspektoratu /"Narodne novine", broj 129/05/). I Strategijom razvoja hrvatskog turizma do 2010. godine obuhvaćeno je donošenje novog Zakona o turističkoj djelatnosti.

Potrebno je istaknuti da je prihvaćen prijedlog struke da naziv zakona bude Zakon o pružanju turističkih usluga u turizmu, s obzirom da teorija ne poznaje pojam turističke djelatnosti kao zatvoreni skup reguliranih usluga i odnosa.

Pojedina se zakonska rješenja moraju izmijeniti zbog stavljanja u zakonske okvire dosad nereguliranih, a prisutnih usluga, odnosno izostavljanjem onih usluga koje više ne odgovaraju razvoju hrvatskog gospodarstva.

To se prvenstveno odnosi na pružanje usluga koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti (skijanje, ronjenje, jedrenje, jahanje, splavarenje /rafting/, padobransko jedrenje /paragliding/, skakanje s užetom /bungee-jumping/ i sl.), čija je ponuda i raznolikost u značajnom porastu zbog interesa turista za aktivnim provođenjem odmora odnosno slobodnog vremena. Sudjelovanje u takvim programima može dovesti korisnike usluga u rizične situacije za njihovo zdravlje i život, te je nužna intervencija države u to područje turizma. Stoga je potrebno regulirati tko može biti korisnik takve usluge, a tko usluge može provoditi. Naime pružanje tih usluga zahtjeva određene sposobnosti korisnika, te posebnu stručnu osposobljenost osoba koje ih provode. Cilj zakonskog reguliranja pružanja ovih usluga je omogućiti njihovu realizaciju uz što manji rizik tj. povećanje sigurnost korisnika usluge. Na taj način će se osigurati i zaštita organizatora usluge i osobe koja provodi te aktivnosti s obzirom na njihovu odgovornost prema korisniku usluge. Ujedno zakonsko reguliranje trebalo bi pozitivno utjecati na kvalitetu usluge, radi obogaćenje turističke ponude i razvoja turizma u cjelini. S tim u svezi potrebno je i drugačije urediti usluge turističkog animatora, jer dosadašnji način koji je uključivao propisivanje posebnog stručnog ispita na određeni je način ograničavao poduzetničku slobodu, posebice turističkih agencija (domaćih i stranih) i ugostitelja.

Omogućavanje organiziranja putovanja pojedinim udrugama za njihove članove kao i do sada, kao i omogućavanje školama i drugim odgojno-obrazovnim ustanovama organiziranje izleta za njihove učenike i polaznike, ocjenjuje se opravdanim zbog realnih potreba u funkciji ostvarenja njihovih ciljeva, ali samo pod posebnim uvjetima.

Također se Zakonom predviđa da turističke usluge mogu pružati javne ustanove koje upravljaju zaštićenim prirodnim područjima ali samo za potrebe područja kojim upravljaju, turističke usluge zdravstvenog turizma lječilišta, te određene turističke usluge i ustanove u kulturi.

S obzirom na činjenicu da se u praksi osjeća potreba da udruge turističkih vodiča posreduju u pružanju usluga za turističke vodiče svoje članove, jer one imaju podatke o svojim članovima te mogu kvalitetno i učinkovito pružiti uslugu korisnicima, smatramo potrebnim i to odredbama Zakona omogućiti. Navedeno ne ocjenjujemo neloyalnom konkurencijom turističkim agencijama.

Zbog uočenih problema glede mjesta sklapanja ugovora o putovanju koje organiziraju „brodari“ koje se tumačilo kao isključivo dozvoljeno na plovnom objektu ili putem turističke agencije, smatramo potrebnim jasnijim izričajem omogućiti prodaju od strane broдача i neposredno uz mjesto priveza broда. Naime, brodovi dok plove i pružaju uslugu ne mogu drugim potencijalnim korisnicima usluga nuditi uslugu. Zbog zaštite korisnika usluge i osiguravanja jednakog položaja pružatelja usluga na tržištu potrebno je ograničiti vrstu usluga putničkih agencija koje mogu provoditi broдачи bez osnivanja turističke agencije.

Zbog podizanja razine kvalitete usluga tj. radi većeg profesionalizma u pružanju usluga u turizmu smatramo da se novim Zakonom ne bi trebalo fizičkim osobama koje nisu obrtnici odnosno trgovci pojedinci (sada građanima) omogućiti pružanja usluga u nautičkom turizmu (iznajmljivanja brođica i usluge voditelja brođice-skipera) te ostalih turističkih usluga kao što su iznajmljivanje sandolina, jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikala, pribora za kupanje i skijanje na vodi, suncobrana, ležaljki i sl., a što omogućuje važeći Zakon

Radi razvoja turističke ponude na seljačkim gospodarstvima predlaže se pružanje tih usluga ne ograničavati na seljačka gospodarstva na kojima već pružaju ugostiteljske usluge sukladno Zakonu o

ugostiteljskoj djelatnosti, već isto omogućiti i onima koji ne pružaju ugostiteljske usluge, jer te usluge nisu nužno povezane.

Visina novčani kazni za prekršaje propisane važećim Zakonom ne mogu odgovoriti svojoj svrsi te ih je nužno, što se tiče i donjih i gornjih granica povećati. Određeni nerazmjer predviđenih prekršajnih kazni posljedica je ograničenja Zakona o prekršajima glede iznosa najviše novčane kazne za fizičke osobe.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom:

Slijedom navedenog osnovna pitanja koja se trebaju urediti novim Zakonom su:

- određivanje usluga u turizmu obuhvaćenih Zakonom,
- subjekti koji mogu pružati usluge u turizmu,
- obveze subjekata koje pružaju usluge u turizmu,
- uvjeti za pružanje usluga turizmu,
- postupak utvrđivanja uvjeta za pružanje turističkih usluga,
- posebni oblici turističke ponude,
- turističke usluge fizičkih osoba koje nisu trgovci pojedinci i obrtnici,
- nadzor nad primjenom Zakona,
- prekršaji i prekršajne kazne,
- prelazne i završne odredbe.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Slijedom navedenog očekuju se slijedeće posljedice donošenja Zakona:

- usklađivanje Zakona s pravnom stečevinom Europske unije,
- olakšana primjena i razumijevanje Zakona,
- veća profesionalnost i podizanje kvalitete u pružanju usluga,
- smanjenje sive ekonomije i rada na crno,
- povećanje državnog proračuna,
- olakšano poslovanje pravnih i fizičkih osoba,
- daljnji razvoj posebnih oblika turističke ponude,
- bolja zaštita korisnika usluga,
- veće poštivanje zakonskih odredbi,
- veća zaposlenost.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna posebna sredstva iz Državnog proračuna.

IV. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG ZAKONA

O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se način i uvjeti za pružanje usluga u turizmu.

Članak 2.

Usluge u turizmu u smislu ovoga Zakona su: pružanje usluga turističke agencije, turističkog vodiča, turističkog vodiča-pratitelja, turističkog animatora, turističkog zastupnika, usluge u posebnim oblicima turističke ponude i druge usluge koje se pružaju turistima u svezi s njihovim putovanjem i boravkom.

Članak 3.

(1) Usluge u turizmu mogu pružati: trgovačka društva, zadruge, trgovci pojedinci i obrtnici, koji ispunjavaju uvjete propisane za pružanje turističkih usluga, ako ovim Zakonom i posebnim propisima nije drugačije određeno.

(2) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom određene turističke usluge mogu pružati udruge, škole i druge odgojno-obrazovne ustanove, te ustanove u kulturi.

(3) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona turističke usluge mogu pružati javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode za potrebe područja kojim upravljaju.

(4) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona turističke usluge zdravstvenog turizma mogu pružati i lječilišta.

(5) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, određene turističke usluge mogu pružati i fizičke osobe koje nisu registrirane kao obrtnici ili trgovci pojedinci.

Članak 4.

(1) Pravne i fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona pri pružanju usluga u turizmu dužne su:

1. objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uvjeta, sadržaja i cijena,
2. za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdati račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate i čuvati kopije tih dokumenata najmanje tri godine od dana njihovog izdavanja,
3. voditi knjigu žalbe na propisan način, u roku od pet dana izjavljeni prigovor dostaviti nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora odgovoriti na prigovor,
4. postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka).

(2) Ministar nadležan za turizam (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom će propisati oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe.

Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- Turistička agencija je trgovačko društvo, trgovac pojedinac, obrtnik ili njihova organizacijska jedinica koji pružaju usluge organiziranja putovanja ili posredovanja usluga vezanih uz putovanje i boravak turista.

- Putnik je osoba koja pribavlja turističku uslugu, osoba za čiji račun i/ili u čije ime se pribavlja turistička usluga ili bilo koja osoba na koju se prenese pravo korištenja turističke usluge.

- Paket aranžman (paušalno putovanje) jest unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga što čine cjelinu, a pružaju u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje, te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni.

- Izlet jest unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje.

- Turistička cjelina (lokalitet) je područje ili objekt na kojem se nalaze ili koji sadržava prirodne, kulturne, povijesne, tradicijske i druge vrednote koje se može razgledavati samo uz stručno vođenje ovlaštenog turističkog vodiča.

Članak 6.

(1) Športski klubovi i savezi, sindikati, udruge umirovljenika, udruge planinara i slične udruge (u daljnjem tekstu: udruge) mogu radi ostvarivanja svojih ciljeva i zadataka propisanih statutom udruge

organizirati putovanje (paket aranžman i izlet) isključivo za svoje članove u trajanju do dva dana uključujući najviše jedno noćenje.

(2) Udruge mogu organizirati putovanje iz stavka 1. ovoga članka samo povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti.

(3) Promidžba i predstavljanje putovanja iz stavka 1. ovoga članka ne može se vršiti putem sredstava javnog priopćavanja.

(4) Organizaciju putovanja iz stavka 1. ovoga članka udruge moraju prijaviti nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata prema sjedištu udruge najkasnije tri dana prije početka putovanja.

(5) Škola odnosno druga odgojno-obrazovna ustanova može za svoje učenike odnosno polaznike organizirati izlet radi ostvarivanja nastavnih i odgojno-obrazovnih sadržaja i postizanja svojih ciljeva i zadaća koji se organiziraju kao djelatnost škole odnosno odgojno-obrazovne ustanove.

(6) Udruge su obvezne za organizaciju putovanja iz stavka 1. ovoga članka odnosno škole za organizaciju izleta koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

(7) Na putovanja koja organiziraju amaterski športski klubovi i savezi radi odlaska na pripreme i natjecanja ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

II. TURISTIČKA AGENCIJA

1. Usluge turističke agencije

Članak 7.

(1) Turistička agencija može pružati sljedeće usluge:

- organiziranje paket aranžmana, sklapanje i provedba ugovora o paket aranžmanu, organiziranje izleta, sklapanje i provedba ugovora o izletu,
- posredovanje u sklapanju ugovora o organiziranom putovanju (paket aranžman i izlet),
- posredovanje ugostiteljskih usluga (prodaja i rezervacija smještaja i drugih ugostiteljskih usluga),
- posredovanje usluga prijevoza (prodaja putnih karata i rezervacija mjesta za sva prijevozna sredstva),
- organiziranje prihvata i transfera putnika,
- posredovanje u pružanju usluga u posebnim oblicima turističke i ugostiteljske ponude,
- organiziranje i posredovanje u pružanju usluga turističkih vodiča, turističkih vodiča-pratitelja i usluga upravljanja plovnim objektima nautičara (skipera),
- zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija,
- davanje turističkih obavijesti i promidžbenog materijala,
- posredovanje u sklapanju ugovora o osiguranju putnika i prtljage,
- pomoć u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu, isprava za lov, ribolov, ronjenje, plovidbu nautičara te drugih isprava potrebnih za organizaciju i provođenje različitih oblika turističke ponude,
- rezervacija, nabava i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr., te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turističke publikacije i sl.),
- organizacija i pružanje usluga u svezi s poslovanjem karticama i putničkim čekovima, te pružanje mjenjačkih usluga sukladno posebnim propisima,
- iznajmljivanje i posredovanje u iznajmljivanju vozila, letjelica i plovnih objekata
- agencijsko-pomorske usluge za priхват i opremu plovnih objekata u nautičkom turizmu.

(2) Usluge iz stavka 1. podstavka 1. do 8. ovoga članka može pružati samo turistička agencija, ako ovim Zakonom ili drugim propisima nije drugačije propisano.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka pravna i fizička osoba iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona može na plovnom objektu koji je kategoriziran kao plovni objekt nautičkog turizma organizirati izlete, sklapati ugovore o istom te ih provoditi na tom plovnom objektu, bez osnivanja turističke agencije, ako je registrirana za pružanje takvih usluga.

(4) Ako izlet iz stavka 3. ovoga članka uključuje obilazak turističkih cjelina (lokaliteta) za njihovo razgledavanje mora se koristiti ovlaštenog turističkog vodiča.

(5) Prodaja usluge iz stavka 3. ovoga članka može se obavljati na plovnom objektu i neposredno uz mjesto priveza plovnog objekta, uz odobrenje nadležnog tijela, ili putem turističkih agencija, koje u tom slučaju imaju pravo na isti način i pod istim uvjetima prodavati te usluge.

(6) Zabranjena je prodaja i rezerviranje (bukiranje) usluga iz stavka 3. ovoga članka na otvorenom prostoru izvan plovnog objekta, osim neposredno uz mjesto priveza plovnog objekta sukladno odredbi stavka 5. ovoga članka.

(7) Turistička agencija smije organizirati ili posredovati uslugu smještaja samo za smještajne kapacitete pružatelja ugostiteljskih usluga koji je za pružanje tih usluga ishodio rješenje nadležnog tijela.

Članak 8.

(1) Naznaka "turistička agencija" obvezno se koristi u tvrtki turističke agencije kao pobliza naznaka djelatnosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, umjesto naznake "turistička agencija" kao pobliza oznaka djelatnosti može se koristiti i naznaka "putnička agencija".

(3) U tvrtki, turistička agencija može, uz naznaku kojom se obilježava ime turističke agencije, koristiti i izraze uobičajene u turističkom poslovanju, kao što su: "tours", "travel" i sl.

Članak 9.

(1) Turistička agencija za pružanje usluga mora imati poslovnicu odnosno poslovni prostor koji ispunjava uvjete glede uređenja i opremljenosti kao i osoblje prema vrsti usluga koje pruža.

(2) Ministar pravilnikom propisuje uvjete glede uređenja i opremljenosti poslovnice odnosno poslovnog prostora i osoblja koje prema vrsti usluga koje pružaju moraju ispunjavati turističke agencije

2. Uvjeti za pružanje usluga turističke agencije

Članak 10.

(1) Pravna ili fizička osoba ne može pružati usluge turističke agencije prije nego što ishodi rješenje ureda državne uprave u županiji odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove turizma (u daljnjem tekstu: nadležni ured) prema sjedištu odnosno mjestu poslovnice odnosno poslovnog prostora turističke agencije kojim se utvrđuje da ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka mora se ishoditi za svaku poslovnicu odnosno poslovni prostor turističke agencije.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka, nadležni ured utvrđuje rješenjem u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka, upisuje se u Upisnik turističkih agencija koji vodi nadležni ured.

(5) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Troškove postupka iz stavka 3. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

(7) Odredbe ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i u slučaju promjene usluga koje turistička agencija pruža.

(8) Turistička agencija može pružati usluge koje su utvrđene rješenjem nadležnog ureda.

(9) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za turizam (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 11.

Zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište turističke agencije,
2. rješenje o upisu u trgovački ili obrtni registar,
3. popis usluga koje će pružati,
4. dokaz o pravu korištenja poslovnice odnosno poslovnog prostora,
5. podatke i dokaze glede uređenja i opremljenosti poslovnice odnosno poslovnog prostora,
6. podatke o voditelju poslovnice i dokaze o ispunjavanju uvjeta za voditelja poslovnice, odnosno o osobi koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, sukladno odredbama ovog Zakona, ako turistička agencija pruža usluge neposredno korisniku usluge,
7. dokaze o ispunjavanju uvjeta sukladno posebnom propisu, bez kojih, prema tom propisu, Ministarstvo ili nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

Članak 12.

(1) Rješenje iz članka 10. ovoga Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište turističke agencije,
2. usluge turističke agencije i identifikacijski kod turističke agencije,
3. mjesto, ulicu i kućni broj poslovnice odnosno poslovnog prostora turističke agencije, ako se usluge pružaju neposredno korisniku usluge,
4. ime i prezime, datum i mjesto rođenja te adresu voditelja poslovnice, odnosno osobe koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, ako se usluge pružaju neposredno korisniku usluge.

(2) Svaku promjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka turistička agencija dužna je prijaviti nadležnom uredu u roku od osam dana od dana nastale promjene.

(3) O promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured donosi rješenje koje se upisuje u Upisnik iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj identifikacijskog koda turističke agencije.

Članak 13.

Pored obveza propisanih člankom 4. ovoga Zakona, turistička agencija dužna je:

1. na ulazu u poslovnicu odnosno poslovni prostor izložiti natpisnu ploču na kojoj je istaknuta tvrtka i sjedište turističke agencije,
2. na ulazu u poslovnicu odnosno poslovni prostor istaknuti radno vrijeme i pridržavati se istaknutog radnog vremena,
3. ako zastupa druge turističke agencije izjasniti se o svojstvu u kojem nastupa i koja ovlaštenja ima,
4. u svim reklamnim i promidžbenim materijalima kao i u svim poslovnim dokumentima vidljivo naznačiti tvrtku i sjedište te identifikacijski kod turističke agencije,
5. čuvati, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku i bez njegovog odobrenja, osim u zakonom propisanim slučajevima, nikome ne smije priopćiti: njegovu adresu, mjesto i vrijeme putovanja, boravka, uplaćenu cijenu, kao ni imena njegovih suputnika,
6. putniku pružiti usluge utvrđene u ugovoru,
7. upoznati putnika sa sadržajem važećeg ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket aranžman,
8. ponuditi putniku osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i bolesti na putovanju, oštećenja i gubitka prtljage, dragovoljno zdravstveno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inozemstvu, osiguranje otkaza putovanja te osiguranje kojim se osiguravaju troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta u slučaju nesreće i bolesti, te ga upoznati sa sadržajem.

Članak 14.

(1) Turistička agencija koja organizira putovanja (paket aranžman i izlet) ili pruža uslugu transfera putnika dužna je koristiti prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja.

(2) Smatra se da turistička agencija ispunjava obvezu iz stavka 1. ovoga članka ukoliko ima sklopljen ugovor s osiguravateljem o osiguranju od odgovornosti koji obuhvaća rizike navedene u stavku 1. ovoga članka.

Članak 15.

Turistička agencija je dužna prijevoz putnika obavljati vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima drugih prijevoznika sukladno posebnim propisima koji uređuju prijevoz putnika.

Članak 16.

(1) Ako turistička agencija organizira putovanja (paket aranžman i izlet) obvezna je tijekom cijelog putovanja koristiti najmanje jednog turističkog vodiča-pratitelja, koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, za svaku grupu od 15 do 75 putnika.

(2) Za razgledavanje turističkih cjelina (lokaliteta) turistička agencija obvezna je koristiti turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča za tu turističku cjelinu (lokalitet), odnosno osobu iz članka 26. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 17.

Turistička agencija obvezna je za svako putovanje koje organizira (paket aranžman i izlet) izdati program, prospekt ili katalog (promidžbeni materijal) kojeg treba staviti na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja, a koji ovisno o uslugama mora sadržavati obavijesti o:

- cijeni putovanja,
- odredištu (destinaciji),
- sredstvu, karakteristikama i kategoriji prijevoza,
- vrsti smještajnog objekta, njegovoj lokaciji i kategoriji, te turističkoj klasifikaciji prema pravu države u kojoj se objekt nalazi,
- broju dnevnih obroka,
- planu putovanja,
- iznosu ili postotku predujma te o broju i iznosu obroka otplate ostatka cijene,
- graničnim, viznim, i zdravstvenim formalnostima u pogledu putovanja i boravka u odredištu, najmanjem broju putnika koji je potreban za organiziranje putovanja te u roku u kojem će putnik biti obaviješten o otkazivanju putovanja ako za putovanje nije prijavljen dovoljan broj putnika.

3. Jamčevina za paket aranžman

Članak 18.

(1) Turistička agencija koja organizira putovanje dužna je za svaki paket aranžman osigurati jamčevinu kod banke ili osiguravajućeg društva radi naknade putniku:

- plaćene cijene putovanja, ako zbog platne nemogućnosti ili stečaja turističke agencije izostanu usluge putovanja i
- troškova, koji su nastali zbog platne nemogućnosti ili stečaja putničke agencije za povratak putnika u mjesto polaska.

(2) Jamčevina može biti u obliku police osiguranja, gotovinskog pologa ili bankovnog jamstva (garancije).

(3) Turistička agencija dužna je putniku prilikom uplate iznosa za turistički paket aranžman, izdati potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućava neposredno ostvarivanje prava na naknadu iz stavka 1. ovoga članka prema banci ili osiguravajućem društvu.

4. Osiguranje od odgovornosti

Članak 19.

Turistička agencija koja organizira putovanje (paket aranžman) dužna je s osiguravateljem sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket aranžman.

5. Poslovnica

Članak 20.

(1) Turistička agencija koja neposredno pruža usluge putniku mora imati poslovnicu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka turistička agencija koja neposredno pruža usluge putniku putem interneta (internet prodaja) ne mora imati poslovnicu, ali mora imati poslovni prostor.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka turistička agencija može neposredno pružati usluge putniku i na za to predviđenom mjestu u objektu smještaja gostiju.

(4) Poslovnica mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da prema vrsti usluga koje pruža ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona,

2. da je zasebna poslovna cjelina u odnosu na druge poslovne prostore u istom objektu.
(5) Iznimno od odredbe stavka 4. točke 2. ovoga članka poslovnica ne mora biti zasebna poslovna cjelina ako se taj prostor nalazi u objektima namijenjenim trgovačkim i bankarskim aktivnostima, u hotelima, u sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza i sl.

6. Voditelj poslovnice

Članak 21.

(1) Turistička agencija koja neposredno pruža usluge mora u svakoj poslovnici imati najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice, a ukoliko nema poslovnicu najmanje jednu zaposlenu osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, u punom radnom vremenu.

(2) U slučaju opravdane spriječenosti (bolovanje, porodni dopust, prestanak radnog odnosa i sl.) voditelja poslovnice odnosno osobe zaposlene u turističkoj agenciji sukladno stavku 1. ovoga članka, turistička agencija može privremeno, ali ne duže od 6 mjeseca u tri godine, za vršitelje tih poslova odrediti osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice iz članka 22. stavka 1. točke 1. do 3. i 5. ovoga Zakona.

(3) Voditelj poslovnice odgovoran je za rad u poslovnici sukladno ovom Zakonu.

(4) Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka odgovorne su za rad u turističkoj agenciji kao i voditelj poslovnice.

Članak 22.

(1) Voditelj poslovnice treba ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da je poslovno sposoban,
2. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
3. da aktivno zna najmanje jedan svjetski jezik i poznaje još jedan,
4. da ima položen stručni ispit za voditelja poslovnice i 2 godine radnog staža na odgovarajućim poslovima u turističkoj agenciji ili drugim odgovarajućim poslovima u turizmu,
5. da mu nije pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovnice, dok ta mjera traje.

(2) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. točke 1. i 5. ovoga članka pribavlja nadležni ured po službenoj dužnosti.

Članak 23.

(1) Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje ministar pri odgovarajućem visokom učilištu.

(2) Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.

(3) Ministar pravilnikom propisuje te ispitni program za stručni ispit za voditelja poslovnice.

(4) Ispitni program iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

(5) O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

7. Prestanak pružanja usluge turističke agencije

Članak 24.

(1) Turistička agencija prestaje pružati usluge:

1. odjavom poslovanja, danom podnošenja objave nadležnom uredu,
2. ako je inspekcijским nadzorom utvrđeno da za pružanje usluga turističke agencije nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku, s danom isteka toga roka,
3. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano rješenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
4. radi utvrđene neaktivnosti turističke agencije koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,
5. radi izricanja mjere zabrane pružanja usluga turističke agencije sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,

6. ako turistička agencija u roku od godine dana od dana pravomoćnosti rješenja ne započne pružati usluge.

(2) O prestanku pružanja usluga iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured donosi rješenje i upisuje u Upisnik iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona, te ga dostavlja nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 25.

Na pružanje usluga iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona na odgovarajući način, osim u dijelu koji se tiče uvjeta i označavanja poslovnog prostora, voditelja poslovnice turističke agencije, zastupanja drugih turističkih agencija i identifikacijskog koda turističke agencije, primjenjuju se odredbe članka 10. do 17. ovoga Zakona.

III. TURISTIČKI VODIČ, TURISTIČKI VODIČ - PRATITELJ, TURISTIČKI ANIMATOR I TURISTIČKI ZASTUPNIK

1. Turistički vodič

Članak 26.

(1) Turistički vodič je fizička osoba iz članka 3. stavka 5. ovoga Zakona koja pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih ljepota i rijetkosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i drugih znamenitosti, povijesnih događaja, ličnosti, legendi o tim događajima i ličnostima, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja u turističkim cjelinama (lokalitetima) na području županije.

(2) Ministar pravilnikom propisuje popis turističkih cjelina po županijama uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za kulturu i zaštićena područja prirode.

(3) Ne smatra se turističkim vodičem osoba koji obavlja poslove stručnog vođenja u muzeju, galeriji, nacionalnom parku, na arheološkom lokalitetu i sl., gorski vodič, planinarski vodič, speleološki vodič, voditelj u ronilačkom turizmu te vodič u lovu i ribolovu.

Članak 27.

(1) Za pružanje usluga turističkog vodiča turistički vodič mora imati rješenje o odobrenju koje izdaje nadležni ured prema području za koje je položen stručni ispit.

(2) Rješenje o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na zahtjev turističkog vodiča ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. da ima poslovnu sposobnost,
2. da ima najmanje srednju stručnu spremu
3. da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
4. da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
5. da mu pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje.

(3) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. točke 1. i 5. ovoga članka pribavlja nadležni ured po službenoj dužnosti.

(4) Nadležni ured dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(5) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni ured.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča nadležni ured dostavlja nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(8) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 28.

Rješenje o odobrenju iz članka 27. ovoga Zakona sadrži:

1. ime i prezime, datum i mjesto rođenja te adresu turističkog vodiča,
2. područje na kojem će pružati usluge,
3. stručnu spremu i datum kada je položio stručni ispit za turističkog vodiča,
4. jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
5. razdoblje u kojem pruža usluge, ako ih pruža sezonski.

Članak 29.

- (1) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje ministar pri odgovarajućem visokom učilištu.
- (2) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje ispitni program za stručni ispit za turističke vodiče, sastav ispitne komisije, kao i način polaganja ispita.
- (4) Ispitni program iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".
- (5) O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

Članak 30.

U slučaju značajnijih izmjena propisa i drugih uvjeta koji zahtijevaju bitno drugačiji sadržaj ili način pružanja usluga turističkog vodiča ili u slučaju utvrđene potrebe obnavljanja njihovog znanja može se obaviti provjeravanje stručnog znanja turističkih vodiča.

Potrebu za provjeravanjem stručnog znanja turističkih vodiča iz stavka 1. ovoga članka, te način provjeravanja kao i druga pitanja u svezi s provjeravanjem stručnog znanja turističkog vodiča odlukom utvrđuje ministar.

Članak 31.

- (1) Turistički vodič mora pružati usluge turističkog vodiča u skladu s izdanim odobrenjem.
- (2) Turistički vodič dužan je za pruženu uslugu izdati račun korisniku usluge ukoliko pružanje usluge ne organizira turistička agencija ili udruga turističkih vodiča koje je član.

Članak 32.

- (1) Turistički vodič, prilikom pružanja usluga turističkog vodiča, mora nositi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča kojom se utvrđuje njegovo svojstvo.
- (2) Ministar pravilnikom propisuje oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča, te način njenog izdavanja i uporabe.

Članak 33.

- (1) Rješenje o odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča prestaje važiti:
  1. odjavom turističkog vodiča, danom podnošenja odjave nadležnom uredu,
  2. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima.
- (2) O prestanku važenja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured donosi rješenje i upisuje u Upisnik iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona te ga dostavlja nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 34.

- (1) Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti, uz ispunjavanje uvjeta propisanih člankom 27. stavkom 2. točkom 1., 4. i 5. ovoga Zakona.
- (2) Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno.
- (3) Priznavanje svojstva počasnog turističkog vodiča rješenjem utvrđuje ministar.

Članak 35.

Turistička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča obvezni su za pružanje usluga turističkog vodiča koristiti osobu koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za turističkog vodiča.

Članak 36.

Udruge turističkih vodiča mogu za svoje članove organizirati pružanje usluga turističkog vodiča uz obvezu izdavanja računa korisniku usluge i posredovati u pružanju tih usluga.

2. Turistički vodič-pratitelj

Članak 37.

(1) Turistički vodič-pratitelj je fizička osoba iz članka 3. stavka 5. ovoga Zakona koja pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih ljepota i rijetkosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i drugih znamenitosti, povijesnih događaja, ličnosti, legendi o tim događajima i ličnostima, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja na području Republike Hrvatske, osim u turističkim cjelinama (lokalitetima) i u inozemstvu, te obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista.

(2) Osobe koje imaju položen stručni ispit za turističkog vodiča oslobođene su obveze polaganja ispita za turističkog vodiča-pratitelja za područje Republike Hrvatske.

(3) Ne smatra se turističkim vodičem-pratiteljem u smislu odredaba ovoga Zakona strani državljanin koji prati organizirana grupna putovanja stranog organizatora koja su započela u stranoj državi i završavaju povratkom u stranoj državi.

Članak 38.

(1) Za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja turistički vodič-pratitelj mora imati rješenje o odobrenju koje izdaje nadležni ured prema prebivalištu odnosno boravištu turističkog vodiča-pratitelja.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na zahtjev turističkog vodiča-pratitelja ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. da ima poslovnu sposobnost,
2. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
3. da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča-pratitelja za područje Republike Hrvatske,
4. da ima položen stručni ispit i za turističkog vodiča-pratitelja za inozemstvo (po pojedinim državama) ukoliko će pružati usluge turističkog vodiča-pratitelja u inozemstvu,
5. da zna jezik na kojem će pružati usluge,
6. da mu pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča-pratitelja, dok ta mjera traje.

(3) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. točke 1. i 6. ovoga članka pribavlja nadležni ured po službenoj dužnosti.

(4) Nadležni ured dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(5) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja upisuje se u Upisnik turističkih vodiča-pratitelja koji vodi nadležni ured.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja nadležni ured dostavlja nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(8) Turistički vodič-pratitelj može pružati usluge turističkog vodiča-pratitelja u skladu s izdanim odobrenjem.

(9) Na sadržaj rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja te prestanak važenja toga rješenja na odgovarajući način primjenjuje se odredbe članka 28. i 33. ovoga Zakona.

(10) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 39.

- (1) Stručni ispiti za turističkog vodiča-pratitelja polažu se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje ministar pri odgovarajućem visokom učilištu.
- (2) Stručni ispiti za turističkog vodiča-pratitelja polažu se prema utvrđenom ispitnom programu.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje ispitne programe za stručne ispite za turističke vodiče-pratitelje, sastav ispitne komisije, kao i način polaganja ispita.
- (4) Ispitni programi iz stavka 2. ovoga članka objavljuju se u "Narodnim novinama".
- (5) O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.
- (6) Na provjeravanje stručnog znanja turističkog vodiča-pratitelja na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 30. ovoga Zakona.

Članak 40.

- (1) Turistička agencija obvezna je za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja koristiti osobu koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
- (2) Turistički vodič-pratitelj, prilikom pružanja usluga mora nositi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča-pratitelja kojom se utvrđuje njegovo svojstvo.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča-pratitelja, te način njenog izdavanja i uporabe.

3. Turistički animator

Članak 41.

- (1) Turistički animator je fizička osoba iz članka 3. stavka 5. ovoga Zakona koja osmišljava i izvodi programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na športsko-rekreativne i zabavne sadržaje.
- (2) Pravna ili fizička osoba za pružanje usluga turističkog animatora može koristiti osobu koja ima poslovnu sposobnost i najmanje srednju stručnu spremu.

4. Turistički zastupnik

Članak 42.

- (1) Turistički zastupnik je fizička osoba iz članka 3. stavka 5. ovoga Zakona koja u odredištima putovanja zastupa turističku agenciju koja organizira putovanja (paket aranžman) pred davateljima usluga i klijentima.
- (2) Najkasnije 15 dana prije započinjanja obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka turistički zastupnik obavezan je dostaviti ugovor o turističkom zastupanju turističke agencije Ministarstvu radi upisa u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju turističke agencije.
- (3) Ugovor o turističkom zastupanju turističke agencije s turističkim zastupnikom može sklopiti turistička agencija koja organizira paket aranžman ili druga turistička agencija na zahtjev turističke agencije koja organizira paket aranžman.
- (4) Turistička agencija koja je sklopila ugovor o turističkom zastupanju s turističkim zastupnikom dužna je pismeno izvijestiti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama.
- (5) Upisnik ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija vodi Ministarstvo.
- (6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 43.

Ovlaštenja i poslovi turističkog zastupnika su:

1. štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga,
2. pružati obavještenja i upute putnicima kod izvršenja programa putovanja i dodatnih usluga,
3. u ime i za račun organizatora putovanja za korisnike paket aranžmana pribavljati dodatne usluge (izleti, kulturne i športske priredbe i sl.) predviđene utvrđenim programom putovanja, a prema dobivenim ovlaštenjima,

4. obavljati i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

IV. TURISTIČKE USLUGE U POSEBNIM OBLICIMA TURISTIČKE PONUDE

1. Turističke usluge u nautičkom turizmu

Članak 44.

Nautički turizam je plovidba i boravak turista-nautičara na plovnim objektima (jahta, brodica i sl.), kao i boravak u lukama nautičkog turizma radi odmora i rekreacije.

Članak 45.

(1) Usluge u nautičkom turizmu su:

1. iznajmljivanje veza u lukama nautičkog turizma za smještaj plovnih objekata i turista-nautičara koji borave na njima,
2. iznajmljivanje plovnih objekata s posadom ili bez posade, radi odmora, rekreacije i krstarenja turista-nautičara (charter, crusing i sl.),
3. usluge upravljanja plovnim objektom turista-nautičara,
4. prihvat, čuvanje i održavanje plovnih objekata na vezu u moru i suhom vezu,
5. usluge snabdijevanja turista-nautičara (vodom, gorivom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
6. uređenje i pripremanje plovnih objekata,
7. davanje različitih informacija turistima-nautičarima (vremenska prognoza, nautički vodiči i sl.),
8. druge usluge za potrebe nautičkog turizma.

(2) Ministar može pravilnikom propisati minimalne uvjete za pružanje pojedinih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 46.

(1) Turističke usluge u nautičkom turizmu pružaju se, poglavito, u lukama nautičkog turizma i na plovnim objektima nautičkog turizma.

(2) Luke i plovni objekti nautičkog turizma razvrstavaju se u vrste, a pojedine vrste se kategoriziraju.

(3) Luka i plovni objekti nautičkog turizma mora ispunjavati propisane uvjete za pojedinu vrstu i kategoriju ukoliko se kategoriziraju.

(4) Ministar pravilnikom propisuje vrste i kategorije luka i plovnih objekata nautičkog turizma, minimalni uvjeti koje moraju ispunjavati luke nautičkog turizma, te kategorije i način kategorizacije luka i plovnih objekata nautičkog turizma.

Članak 47.

(1) Pravna ili fizička osoba iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona ne može započeti s pružanjem turističkih usluga u nautičkom turizmu prije nego ishodi rješenje da su ispunjeni uvjeti za pružanje tih usluga propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te uvjeti propisani drugim propisima bez kojih se prema tim propisima ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

(2) Ministarstvo, na zahtjev pravne ili fizičke osobe utvrđuje rješenjem ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju za luke nautičkog turizma koje se kategoriziraju.

(3) Nadležni ured prema mjestu sjedišta luke nautičkog turizma, na zahtjev pravne ili fizičke osobe, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta za luke nautičkog turizma koje se ne kategoriziraju.

(4) Nadležna tijela iz stavka 2. i 3. ne mogu izdati rješenje iz stavka 1. ovoga članka pravnoj ili fizičkoj osobi koja nema koncesiju za korištenje luke nautičkog turizma.

(5) Nadležni ured prema mjestu upisa plovnog objekta, na zahtjev pravne ili fizičke osobe, utvrđuje rješenjem ispunjavanje uvjeta za vrstu odnosno vrstu i kategoriju plovnih objekata.

(6) Rješenja iz stavka 2., 3. i 5. ovoga članka dostavljaju se nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(7) Rješenje iz stavka 2. i 3. ovoga članka upisuje se u upisnik luka nautičkog turizma koji vodi Ministarstvo odnosno nadležni ured, a rješenje iz članka 5. ovoga članka u Upisnik plovnih objekata nadležni ured.

(8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Troškove postupku iz stavka 2., 3. i 5. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

(10) Protiv rješenja iz stavka 3. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(11) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 48.

(1) Rješenje iz članka 47. stavka 2. i 3. ovoga Zakona prestaje važiti:

1. odjavom poslovanja, danom podnošenja odjave nadležnom uredu,

2. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga u nautičkom turizmu nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku, s danom isteka toga roka,

3. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,

4. radi utvrđene neaktivnosti pružatelja usluge koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,

5. ako pružatelj usluge u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja ne započne pružati usluge

6. prestankom koncesije za korištenje luke nautičkog turizma.

(2) Rješenje iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona prestaje važiti iz razloga propisanih stavkom 1. točkom 1. do 5. ovoga članka.

(3) O prestanku važenja rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo odnosno nadležni ured donosi rješenje i dostavlja ga nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka koje donosi nadležni ured može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka koje donosi Ministarstvo nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

2. Turističke usluge u seljačkom gospodarstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu

Članak 49.

(1) Turističke usluge radi odmora i rekreacije turista mogu se pružati u seljačkom gospodarstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno propisima iz nadležnosti ministarstva nadležnog za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: seljačko gospodarstvo).

(2) Turističke usluge iz stavka 1. ovoga članka su poljoprivredne i slične aktivnosti koje su vezane uz seljačko gospodarstvo (branje plodina, berba voća i povrća, ubiranje ljetine, iznajmljivanje konja za jahanje i sl).

(3) Turističke usluge iz stavka 1. ovoga članka mogu se pružati za najviše 50 turista istodobno.

(4) Ministar može za usluge iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisati minimalne uvjete za njihovo pružanje.

Članak 50.

(1) Za pružanje turističkih usluga iz članka 49. ovoga Zakona član seljačkog gospodarstva dužan je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.

(2) Rješenje o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na zahtjev člana seljačkog gospodarstva koji ispunjava slijedeće uvjete:

1. da je poslovno sposoban,

2. da je vlasnik ili nositelj prava korištenja sredstava za pružanje usluga,

3. da ispunjava minimalne uvjete za pružanje turističkih usluga, ukoliko su ti uvjeti propisani pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona ili drugim propisom.

(3) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. točke 1. ovoga članka nadležni ured iz stavka 1. ovoga članka pribavlja po službenoj dužnosti.

(4) Nadležni ured iz stavka 1. ovoga članka dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka član seljačkog gospodarstva koji je ishodio rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti može pružati usluge iz članka 49. ovoga Zakona, uz ispunjavanje uvjeta propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona za pružanje tih usluga, bez ishođenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 51.

(1) Rješenje o odobrenju iz članka 50. ovoga Zakona sadrži:

1. ime i prezime, datum i mjesto rođenja te adresu podnositelja zahtjeva,
2. matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva,
3. vrste turističkih usluga koje će se pružati i prema potrebi sredstvo i mjesto pružanja usluge,
4. naznaku da li se usluga pruža tijekom cijele godine ili samo sezonski.

(2) Nadležni ured iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona dostavit će rješenje iz stavka 1. ovoga članka nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

Članak 52.

(1) Pri pružanju turističkih usluga članu seljačkog gospodarstva koji je ishodio rješenje o odobrenju iz članka 50. ovoga Zakona mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

(2) Član seljačkog gospodarstva iz stavka 1. ovoga članka ne može biti poslodavac niti koristiti rad osoba koje nisu članovi istog seljačkog gospodarstva.

Članak 53.

(1) Rješenje o odobrenju iz članka 50. ovoga Zakona prestaje važiti:

1. odjavom, danom podnošenja odjave nadležnom uredu iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona,
2. ako je inspekcijским nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga iz članka 49. nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku, s danom isteka toga roka,
3. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
4. ako se turističke usluge u seljačkom gospodarstvu ne počnu pružati u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja o odobrenju.

(2) O prestanku važenja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka, nadležni ured iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona donosi rješenje, te ga dostavlja nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata i nadležnoj ispostavi Područnog ureda porezne uprave.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

3. Turističke usluge u ostalim posebnim oblicima turističke ponude

Članak 54.

(1) Turističke usluge mogu se pružati u ostalim posebnim oblicima turističke ponude (seoskom, zdravstvenom, pustolovnom, lovnom, športskom, golf-turizmu, športskom ili rekreacijskom ribolovu na moru i/ili športskom ribolovu na slatkim vodama i sl.), a mogu ih pružati pravne ili fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ministar može pravilnikom propisati, uz mišljenje ministra nadležnog za područja obuhvaćena posebnim oblikom turističke ponude, minimalne uvjete za izvođenje pojedinih turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Za pružanje turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka pravna ili fizička osoba dužna je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.

(4) Na izdavanje, sadržaj i prestanak važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 11., 12. i 24. ovoga Zakona.

(5) Za pojedine posebne oblike turističke ponude, a ovisno od interesa Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske može donijeti posebne programe.

Članak 55.

(1) Turističke usluge koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti (skijanje, ronjenje, jedrenje, jahanje, splavarenje /rafting/, padobransko jedrenje /paragliding/, skakanje s užetom /bungee-jumping/ i sl.) pružaju se pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima i uz uvjet da ih pružaju stručno osposobljene osobe (treneri, instruktori, učitelji, voditelji i sl.).

(2) Prije započinjanja pružanja usluge iz stavka 1. ovoga članka, pružatelj usluge je obavezan istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge.

(3) Za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka, pružatelj usluge obavezan je osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja.

(4) Osobama mlađim od 18 godina usluge iz stavka 1. ovoga članka mogu se pružati samo uz pismenu suglasnost roditelja odnosno skrbnika.

(5) Pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka može odbiti pružanje usluga osobi mlađoj od 18 godina, bez obzira na suglasnost roditelja odnosno skrbnika.

(6) Ministar može pravilnikom propisati, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje i/ili šport propisati uvjete za pružanje turističke usluge iz stavka 1. ovoga članka, tehničke uvjete sredstava kojima se pružaju te usluge, te način i program osposobljavanja stručnih osoba iz stavka 1. ovoga članka koji nisu regulirani posebnim propisom.

V. OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Članak 56.

(1) Ostale turističke usluge u smislu ovoga Zakona su iznajmljivanje pribora i opreme za šport i rekreaciju kao što su sandoline, daske za jedrenje, bicikli na vodi, suncobrani, ležaljke i sl., a mogu ih pružati pravne ili fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Pravna ili fizička osoba koja pruža usluge iz stavka 1. ovoga članka dužna je korisnike usluga osigurati od posljedica nesretnog slučaja.

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom propisuje uvjete i mjesta za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Za pružanje turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka pravna ili fizička osoba dužna je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.

(5) Na izdavanje, sadržaj i prestanak važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 11., 12. i 24. ovoga Zakona.

VI. NADZOR

Članak 57.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provode nadležni gospodarski inspektori (u daljnjem tekstu: gospodarski inspektor) i drugi inspektori, svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

Članak 58.

(1) U provedbi inspeksijskog nadzora usluga u turizmu gospodarski inspektor će usmenim rješenjem u zapisniku do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi, daljnje pružanje usluga u turizmu:

- ako se usluge pružaju bez upisa u propisani registar odnosno upisnik, ili bez odobrenja,
- ako se usluge pružaju bez rješenja kojim je utvrđeno da prostor, uređaji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se odmah pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način.

(3) Otpravak usmenog rješenja iz stavka 1. ovoga članka gospodarski inspektor je dužan otpremiti stranci u pisanom obliku u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim putem.

(4) Pravna ili fizička osoba na koju se odnosi usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka može pisanim putem, u roku od 24 sata od dana pečaćenja prostorija zatražiti da se zapečaćena prostorija privremeno otpečati i u prisutnosti inspektora odmah iznijeti pokvarljive namirnice i poduzeti sigurnosne i druge mjere radi sprečavanja štete, nakon čega će inspektor prostorije ponovno zapečatiti.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja iz ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 59.

(1) Ako poslovni prostor, uređaji ili oprema u kojem ili kojima se pružaju turističke usluge ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima, gospodarski inspektor naredit će otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti, ako ih je moguće otkloniti.

(2) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavka 1. ovoga Zakona ne budu otklonjeni u određenom roku, gospodarski inspektor zabranit će pružanje turističkih usluga, dok se ti nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(3) Ako turistička agencija pruža usluge za koje ne ispunjava propisane uvjete ili pruža usluge koje nisu obuhvaćene rješenjem nadležnog tijela, gospodarski inspektor zabranit će turističkoj agenciji pružanje tih usluga.

Članak 60.

(1) Ako turistička agencija koja organizira putovanje (paket aranžman i izlet) ili pruža uslugu transfera putnika ne koristiti prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja, a nema sklopljen ugovor s osiguravateljem o odgovornosti od obavljanja djelatnosti za navedene rizike, gospodarski inspektor izreći će zabranu pružanja tih usluga turističkoj agenciji.

(2) Ako prijevozna sredstva, kojima se pružaju turističke usluge ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom, gospodarski inspektor izreći će zabranu korištenja navedenih sredstava za pružanje turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. pruža usluge na plovnom objektu bez ispunjavanja uvjeta propisanih člankom 7. stavkom 3. ovoga Zakona ili pruža usluge koje nisu obuhvaćene tim člankom (članak 7. stavak 3.),
2. pruža usluge turističke agencije iz članka 7. stavka 1. bez rješenja nadležnog ureda odnosno pruža usluge koje nisu utvrđene rješenjem (članak 10. stavak 1., 2 i 8.),
3. pruža usluge u nautičkom turizmu bez rješenja Ministarstva odnosno nadležnog ureda (članak 47.),
4. pruža usluge u ostalim posebnim oblicima turističke ponude bez rješenja nadležnog ureda, ili ih pruža bez ispunjavanja propisanih uvjeta (članak 54.),

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, gospodarski inspektor može naplatiti novčanu kaznu odgovornoj osobi u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 3.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, gospodarski inspektor može naplatiti novčanu kaznu fizičkoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 3.000,00 kuna.

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom od 8.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. pruža turističke usluge za potrebe zaštićenog područja prirode kojim upravlja, a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ili pruža usluge koje nisu za potrebe toga područja (članak 3. stavak 3.),

2. pruža turističke usluge zdravstvenog turizma a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 3. stavak 4.)

3. organizira putovanje (paket aranžman i izlet) za osobe koje nisu njeni članovi ili ga ne organizira samo povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti ili ga organizira u trajanju dužem od dva dana odnosno uključujući više od jednoga noćenja ili za promidžbu i oglašavanje ne koristi sredstva obavješćivanja sukladno članku 6. stavku 3. ovoga Zakona, ili ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani, ili organizaciju putovanja ne prijavi nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata prema sjedištu udruge najkasnije tri dana prije početka putovanja (članak 6.),

4. organizira izlet za svoje učenike odnosno polaznike protivno članku 6. stavku 5. ovoga Zakona ili ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani (članak 6. stavak 5. i 6.).

5. naznaku "turistička agencija" ne koristi sukladno članku 8. ovoga Zakona (članak 8.),

6. pruža usluge a da nisu ispunjeni uvjeti glede uređenja i opremljenosti poslovnice odnosno poslovnog prostora i osoblja putničke agencije odnosno neposredno pruža usluge putniku a nema poslovnicu, osim u slučaju iz članka 20. stavka 2. i 3. ovoga Zakona (članak 9. stavak 1. i članak 20.),

7. svaku promjenu podataka iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona ne prijavi nadležnom uredu u roku od osam dana od dana nastale promjene (članak 12. stavak 2.),

8. organizira putovanje (paket aranžman ili izlet) ili pruža uslugu transfera putnika, a ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja (članak 14.),

9. prijevoz putnika ne obavlja vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu drugih prijevoznika sukladno posebnim propisima (članak 15.),

10. ne osigura jamčevinu za svaki turistički paket aranžman kod banke ili osiguravajućeg društva ili prilikom uplate iznosa za paket aranžman putniku ne izda potvrdu o osiguranju jamčevine, koja mu omogućava neposredno ostvarenje prava za naknadu štete zbog nastalih troškova iz članka 18. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona prema banci ili osiguravajućem društvu (članak 18. stavak 1. i 3.),

11. ne sklopi s osiguravateljem ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket aranžman (članak 19.),

12. organizira pružanje usluga turističkog vodiča ili posreduje u pružanju tih usluga turističkim vodičima koji nisu članovi udruge, ili ne izda račun korisniku usluge sukladno članku 36. ovoga Zakona (članak 36.),

13. turističke usluge koji uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti (skijanje, ronjenje, jedrenje, jahanje, splavarenje /rafting/, padobransko jedrenje /paragliding/, skakanje s užetom /bungee-jumping/ i sl.) ne pruža sukladno odredbama članka 55. ovoga Zakona, ili ih pruža bez ispunjavanja propisanih uvjeta (članak 55.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. točke 4. do 10. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 8.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. točke 5. do 11. i 13. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice odnosno osoba iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. točke 8. ovoga članka, uz novčanu kaznu može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja prijevoznih sredstava kojima je prekršaj izvršen.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, gospodarski inspektor može kazniti odgovornu osobu u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 kuna.

(7) Za prekršaje iz stavka 1. točke 5. do 11. i 13. ovoga članka, gospodarski inspektor može kazniti voditelja poslovnice odnosno osobu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 kuna.

(8) Za prekršaje iz stavka 1. točke 5. do 11. i 13. ovoga članka, gospodarski inspektor može naplatiti novčanu kaznu fizičkoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2.500,00 kuna.

Članak 63.

- (1) Novčanom kaznom od 6.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:
1. ne objavi uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i ne pridržava se tih uvjeta, sadržaja i cijena (članak 4. stavak 1. točka 1.),
  2. za svaku izvršenu uslugu korisniku ne izda račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate ili ne čuva kopije tih dokumenata najmanje jednu godinu od dana njihovog izdavanja (članak 4. stavak 1. točka 2.),
  3. ne vodi knjigu žalbe ili je ne vodi u propisanom obliku, sadržaju i na propisani način ili u roku od pet dana izjavljen prigovor ne dostavi nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora ne odgovori na prigovor (članak 4. stavak 1. točka 3.),
  4. na ulazu u poslovnicu odnosno poslovni prostor ne izloži natpisnu ploču na kojoj je istaknuta tvrtka i sjedište turističke agencije (članak 13. točka 1.),
  5. na ulazu u poslovnicu odnosno poslovni prostor ne istakne radno vrijeme ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena (članak 13. točka 2.),
  6. ne izjasni se na zahtjev korisnika usluga o svojstvu u kojem nastupa i koja ovlaštenja ima, ako zastupa druge turističke agencije (članak 13. točka 3.),
  7. u svim reklamnim i promidžbenim materijalima, kao i svim poslovnim dokumentima vidljivo ne naznači tvrtku i sjedište te identifikacijski kod turističke agencije (članak 13. točka 4.),
  8. ne čuva, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku sukladno odredbi članka 13. točka 5. ovoga Zakona (članak 13. točka 5.),
  9. putniku ne pruži usluge utvrđene u ugovoru (članak 13. točka 6.),
  10. ne upozna putnika sa sadržajem važećeg ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket aranžman (članak 13. točka 7.),
  11. putniku ne ponudi osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i bolesti na putovanju, oštećenja i gubitka prtljage, dragovoljno zdravstveno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inozemstvu, osiguranje otkaza putovanja te osiguranje kojim se osiguravaju troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta i posebno osiguranje od ozljeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tijekom putovanja i boravka (članak 13. točka 8.),
  12. za svako putovanje koje organizira (paket aranžman i izlet) ne izda program, prospekt ili katalog (promidžbeni materijal) odnosno ne stavi ga na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja sukladno članku 17. ovoga Zakona (članak 17.),
  13. neposredno pruža usluge a u svakoj poslovnici nema najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice, a ukoliko nema poslovnicu najmanje jednu zaposlenu osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, u punom radnom vremenu, te u slučajevima iz članka 21. stavak 2. duže od 6 mjeseci u tri godine za vršitelja poslova voditelja poslovnice koristi osobu bez stručnog ispita za voditelja poslovnice (članka 21. stavak 1. i 2.),
  14. pruža turističke usluge u luci nautičkog turizma ili plovnom objektu nautičkog turizma koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 46. stavak 3.),
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.500,00 do 10.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 6.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (4) Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. do 12. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice odnosno osoba iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice novčanom kaznom od 2.500,00 do 10.000,00 kuna.
- (5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, gospodarski inspektor može kazniti odgovornu osobu u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.
- (6) Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. do 12. ovoga članka, gospodarski inspektor može kazniti voditelja poslovnice odnosno osobu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.
- (7) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, gospodarski inspektor može kazniti fizičku osobu na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

Članak 64.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 35.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:
1. organizira izlet koji uključuje obilazak turističkih cjelina (lokaliteta) a za njihovo razgledavanje ne koristi ovlaštenog turističkog vodiča ili prodaje usluge iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona protivno članku 7. stavku 5. ovoga Zakona ili te usluge prodaje ili rezervira protivno članku 7. stavku 6. ovoga Zakona (članak 7. stavak 4., 5. i 6.),
  2. organizira ili posreduje uslugu smještaja za smještajne kapacitete pružatelja ugostiteljskih usluga koji za pružanje tih usluga nije ishodio rješenje nadležnog tijela (članak 7. stavak 7.),
  3. organizira putovanja (paket aranžman i izlet) a da tijekom cijelog putovanja ne koristi najmanje jednog turističkog vodiča-pratitelja koji ispunjava propisane uvjete, za svaku grupu od 15 do 75 putnika, ili ako za razgledavanje turističkih cjelina (lokaliteta) ne koristi usluge turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča u toj turističkoj cjelini (lokalitetu) odnosno osobe iz članka 26. stavka 3. ovoga Zakona (članak 16.),
  4. za pružanje usluga turističkog vodiča koristi osobu koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za turističkog vodiča (članak 35.),
  5. za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja koristi osobu koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za turističkog vodiča-pratitelja (članak 40.),
  6. za pružanje usluga turističkog animatora koristi osobu koja nema poslovnu sposobnost i najmanje srednju stručnu spremu (članak 41. stavak 2.)
  7. pismeno ne izvijesti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (članak 42. stavak 4.),
  8. pruža ostale turističke usluge iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona bez rješenja nadležnog ureda ili ne osigura korisnike tih usluga od posljedica nesretnog slučaja (članak 56. stavak 2. i 4.),
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (4) Za prekršaje iz stavka 1. točke 2. do 8. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice odnosno osoba iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.
- (5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka gospodarski inspektor može kazniti odgovornu osobu u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 kuna.
- (6) Za prekršaje iz stavka 1. točke 2. do 8. ovoga članka gospodarski inspektor može kazniti voditelja poslovnice odnosno osobu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 kuna.
- (7) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka gospodarski inspektor može kazniti fizičku osobu na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 kuna.

Članak 65.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba iz članka 3. stavka 5. ovoga Zakona ako:
1. pruža usluge turističkog vodiča bez odobrenja iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, ili ako ne pruža te usluge u skladu s izdanim odobrenjem, ili ne izda račun sukladno članku 31. stavku 2. ovoga Zakona, ili ako prilikom pružanja usluga ne nosi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča (članak 27. stavak 1., članak 31. i članak 32. stavak 1.),
  2. ne pruža usluge počasnog turističkog vodiča samo povremeno (članak 34. stavak 2.)
  3. pruža usluge turističkog vodiča-pratitelja bez odobrenja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, ili ako ne pruža te usluge u skladu s izdanim odobrenjem, ili ako prilikom pružanja usluga ne nosi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča-pratitelja (članak 38. stavak 1. i 8. i članak 40. stavak 2.),
  4. najkasnije 15 dana prije započinjanja obavljanja poslova turističkog zastupnika ne dostavi Ministarstvu ugovor o zastupanju turističke agencije radi upisa u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju (članak 42. stavak 2.),
  5. turističke usluge u seljačkom gospodarstvu pruža bez rješenja nadležnog ureda o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu osim slučaju iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona, ili ih pruža za više od 50 turista istodobno, (članak 50. stavak 1. i članak 49. stavak 3.),

6. postane poslodavac ili koristi rad osoba koje nisu članovi seljačkog gospodarstva (članak 52. stavak 2.),

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, gospodarski inspektor može kazniti fizičku osobu iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna.

Članak 66.

(1) Za prekršaje utvrđene člankom 61. do 64. ovoga Zakona počinjene drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se pravnoj ili fizičkoj osobi i zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u trajanju od tri mjeseca do godine dana.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka zabrana pružanja usluga za turističku agenciju koja ima više poslovnih prostora odnosno poslovnica izreći će se zabrana pružanja usluga samo u poslovnom prostoru odnosno poslovnici u kojoj su prekršaji izvršeni.

(3) Pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka izreći će se zabrana pružanja usluga voditelju poslovnice odnosno osobi iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice u trajanju od jednog do šest mjeseci.

Članak 67.

Za prekršaje utvrđene člankom 65. ovoga Zakona počinjene drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se fizičkoj osobi iz članka 3. stavka 5. ovoga Zakona i zaštitna mjera zabrane pružanja turističkih usluga u trajanju od šest mjeseci do godine dana.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 68.

(1) Turističke agencije koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju usluge nastavljaju s radom, ali su obvezne u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, osim glede uvjeta radnog staža zaposlenih voditelja poslovnice.

(2) Turističkim agencijama iz stavka 1. ovoga članka koje ne usklade svoje poslovanje sukladno stavku 1. ovoga članka nadležni ured rješenjem će utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o pružanju usluga turističke agencije.

Članak 69.

(1) Fizičke osobe (građani) koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju turističke usluge u nautičkom turizmu iz članka 2. stavka 1. Pravilnika o turističkim uslugama u nautičkom turizmu koje može pružati građanin („Narodne novine“, broj 109/96) i turističke usluge iz članka 64. Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od 2 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Fizičkoj osobi (građaninu) koji ne uskladi svoje poslovanje sukladno stavku 1. ovoga članka nadležni ured rješenjem će utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o odobrenju za pružanje usluga.

Članak 70.

(1) Sa stručnim ispitom za voditelja poslovnice iz članka 23. ovoga Zakona izjednačava se stručni ispit za voditelja poslovnice položen sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona stručni ispit za voditelja poslovnice polagat će se po dosadašnjim propisima.

Članak 71.

Fizičke osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona ishodile odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) nastavljaju s pružanjem usluga turističkog vodiča.

Članak 72.

(1) Sa stručnim ispitom za turističkog vodiča iz članka 29. ovoga Zakona izjednačava se stručni ispit za turističkog vodiča položen sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz članka 29. stavka 3. ovoga Zakona stručni ispit za turističkog vodiča polagat će se po dosadašnjim propisima.

Članak 73.

(1) Fizičke osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona položile ispit za turističkog pratitelja sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) i propisima donesenim na temelju toga Zakona obvezne su u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona položiti stručni ispit za turističkog vodiča-pratitelja iz članka 39. ovoga Zakona.

(2) Turističke agencije su dužne omogućiti u roku od mjesec dana od stupanja na snagu ovoga Zakona polaganje ispita za turističkog pratitelja kojeg su organizirale, fizičkim osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona pohađale tečaj za turističkog pratitelja, sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(3) Fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka koje su položile stručni ispit za turističkog pratitelja u roku iz stavka 2. ovoga članka obvezne su u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona položiti stručni ispit za turističkog vodiča-pratitelja iz članka 39. ovoga Zakona.

(4) Turističke agencije mogu za obavljanje poslova koje su bili propisani kao poslovi turističkog pratitelja u članku 44. stavku 1. Zakona o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) koristiti fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, najdulje do isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 74.

Ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za voditelja poslovnice i stručnog ispita za turističkog vodiča ustrojene rješenjem ministra na visokim učilištima sukladno Zakonu o turističkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99.) i propisima donesenim na temelju toga Zakona nastavljaju s organizacijom i provođenjem stručnih ispita temeljem izdanih rješenja.

Članak 75.

Do stupanja na snagu Pravilnika iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona turističkom cjelinom (lokalitetom) smatra se područje županije odnosno Grada Zagreba.

Članak 76.

Propise na osnovi ovlaštenja iz ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 77.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 78.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 76. ovoga Zakona, ostaju na snazi propisi koji su doneseni za izvršenje Zakona o turističkoj djelatnosti ("Narodne novine", broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99.), osim u dijelu u kojem su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona .

Članak 79.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o turističkoj djelatnosti ("Narodne novine", broj 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99.) i odredbe članka 58. stavka 5. Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, broj 76/99, 96/03, 151/03, 160/04, 174/04, 33/05, 48/05, 129/95 i 140/05) u dijelu koji se odnosi na provedbu inspeksijskog nadzora u području turističke djelatnosti.

Članak 80.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisan je predmet ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisano je što se smatra uslugama u turizmu u smislu ovoga Zakona.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisano je tko može pružati usluge u turizmu. Tako je propisano da usluge u turizmu mogu obavljati trgovačka društva, zadruge, trgovci pojedini i obrtnici, a da određene turističke usluge mogu, pod uvjetima propisanih ovim Zakonom, pružati udruge, škole i druge odgojno-obrazovne ustanove, javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, lječilišta, ustanove u kulturi i fizičke osobe koje nisu trgovac pojedinac ili obrtnik. Naime, kako se određeni ciljevi i zadaci člankom obuhvaćenih pravnih osoba realiziraju kroz putovanja ocjenjuje se opravdanim omogućiti im pružanje određenih turističkih usluga.

Uz članak 4.

(1) Ovim člankom propisane su obveze koje moraju poštivati sve pravne i fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona pri pružanju usluga u turizmu, te se daje ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbi.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuju se značenja bitnih pojmova upotrijebljenih u ovom Zakonu.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se koje usluge u turizmu koje mogu pružati udruge. Tako športski klubovi i savezi, sindikati, udruge umirovljenika, udruge planinara i slične udruge mogu organizirati putovanje (paket aranžman i izlet) isključivo za svoje članove pod uvjetima propisanim ovim člankom. Također se propisuje mogućnost da škole i druge odgojno-obrazovne ustanove mogu organizirati izlete, ali pod posebnim uvjetima, te da se odredbe Zakona ne primjenjuju na putovanja koja organiziraju amaterski športski klubovi i savezi radi odlaska na pripreme i natjecanja.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisane su usluge koje može pružati turistička agencija, i to usluge koje može pružati isključivo turistička agencija (usluge iz postavka 1. do 8.) ako nije Zakonom propisano drugačije. Člankom je propisana iznimka prema kojoj pravne i fizičke osobe mogu na plovnom objektu koji je kategoriziran kao plovni objekt nautičkog turizma organizirati izlete, sklapati ugovore o istom te ih

provoditi na tom plovnom objektu, bez osnivanja turističke agencije, ako su registrirane za pružanje takvih usluga te su propisani uvjeti i način pružanja tih usluga.

Uz članak 8.

Ovim je člankom propisana obvezna upotreba naznake "turistička agencija" odnosno „putnička agencija" u tvrtki turističke agencije, ali i mogućnost korištenja izraza uobičajenih u turističkom poslovanju, kao što su: "tours", "travel" i sl.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuju se obveze turističke agencije glede poslovnice odnosno poslovnog prostora i osoblja, te se daje ovlaštenje ministru da propiše uvjete uređenja i opremljenosti poslovnice odnosno poslovnog prostora i osoblja ovisno o vrsti usluga koje agencija pruža. (Naime, svaka turistička agencija mora imati poslovni prostor, a ona koja ima fizički kontakt s korisnikom usluge mora imati poslovnicu kao posebno uređen poslovni prostor.)

Uz članak 10.

Ovim je člankom propisano da turistička agencija ne može početi poslovati prije nego od nadležnog ureda ishodi rješenje o ispunjavanju uvjeta propisanih za pružanje usluga turističke agencije, te se određuje rok za donošenje rješenja. Također se propisuje da turistička agencija može pružati samo one usluge koje se utvrđene rješenjem, tj. za čije pružanje ispunjava propisane uvjete, kao i da se odredbe Zakona odgovarajuće primjenjuju i u slučajevima promjene vrste usluga turističke agencije. Odredbom je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika turističkih agencija.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisano je što sve treba sadržavati zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanju usluga turističke agencije.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je što rješenje nadležnog ureda o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističke agencije mora sadržavati. Također je propisana obveza turističke agencije da svaku promjene podataka utvrđenih rješenjem prijavi nadležnom uredu i rok u kojem to mora učiniti, te da se o promjeni podataka također donosi rješenje. Odredbom je dano i ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik i sadržaj identifikacijskog koda turističke agencije kao oznake koja se dodjeljuje agenciji s izdavanjem rješenja.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisane su obveze, koje uz obveze iz članka 4. Zakona koje moraju poštivati sve pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge u turizmu, mora poštivati turistička agencija.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisana je obveza turističke agencije koja organizira putovanja (paket aranžman i izlet) ili pruža uslugu transfera putnika korištenja prijevoznih sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja. Kako bi se olakšalo poslovanje turističkih agencija u svezi s provjerom prijevoznika i ugostitelja odredbom stavka 2. dana je mogućnost agencijama da obvezu iz stavka 1. ispune i preuzimanjem obveze osiguranja na sebe. Navedene obveze prvenstveno su u funkciji zaštite korisnika usluge (potrošača).

Uz članak 15.

Ovim člankom uređuje se kojim je prijevoznim sredstvima dozvoljeno turističkoj agenciji obavljati prijevoz u sklopu organiziranog putovanja odnosno transfera. Odredba upućuje na posebne propise koji reguliraju djelatnost prijevoza putnika.

U članak 16.

Ovim člankom propisano je kada je turistička agencija obvezna koristiti turističkog vodiča-pratitelja, a kada turističkog vodiča, odnosno osobu iz članka 26. stavak 3. ovoga Zakona.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisana je obveza turističke agencije izdavanja promidžbenog materijala za paket aranžman i izlet, te je propisan njegov sadržaj.

Uz članak 18.

Ovi člankom propisana je obveza turističke agencije koja organizira putovanje da za svaki paket aranžman osigura jamčevinu kod banke ili osiguravajućeg društva, radi isplate novčane naknade putniku (plaćene cijene, troškove povratka) u slučajevima koji su posljedica insolventnosti agencije nastale nakon sklapanja ugovora o putovanju, odnosno nakon uplate cijene putovanja ili čak nakon započinjanja putovanja. Propisana obveza turističke agencije da putniku prilikom uplate iznosa za turistički paket aranžman izda potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućava neposredno ostvarivanje prava na naknadu prema banci ili osiguravajućem društvu je u funkciji zaštite korisnika usluge.

Uz članak 19.

Ovim je člankom propisana obveza turističke agencije koja organizatora putovanja (paket aranžman) sklapanja ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket aranžman. I ova je odredba u funkciji zaštite putnika, ali i u funkciji zaštite same turističke agencije.

Uz članak 20.

Ovim se člankom propisuje u kojim je slučajevima turistička agencija obvezna imati poslovnicu, kao iznimka je propisano da turistička agencija koja neposredno pruža usluge korisnicima usluga putem interneta može imati poslovni prostor a da nije uređen kao poslovnica, te uvjeti koje mora ispunjavati poslovnica, odnosno iznimke od obveze ispunjavanja tih uvjeta.

Uz članak 21.

Ovim se člankom propisuje u kojim slučajevima turistička agencija mora imati zaposlenog voditelja poslovnice koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, a kada samo osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, te njihova odgovornost. Zbog osiguravanja kontinuiranog poslovanja turističke agencije odredbama članka uređuje se uvjeti za privremenu zamjenu opravdane spriječenosti voditelja poslovnice osobom koja nema ispit za voditelja poslovnice.

Uz članak 22.

Ovim se člankom propisuju uvjeti koje mora ispunjavati voditelj poslovnice, određeni su dokazi o ispunjavanju uvjeta koje nadležni ured pribavlja po službenoj dužnosti.

Uz članak 23.

Ovim člankom uređen je stručni ispit za voditelja poslovnice, ispitna komisija pred kojom se stručni ispit polaže, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše ispitni program za voditelja poslovnice, sastav ispitne komisije, kao i način polaganja ispita. Također je propisano da se ispitni program kao sastavni dio pravilnika radi dostupnosti javnosti objavljuje se u "Narodnim novinama", te da se o položenom stručnom ispitu izdaje uvjerenje.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisani su razlozi za prestanak pružanja usluga turističke agencije, da o prestanku pružanja usluga nadležni ured donosi rješenje koje se upisuje u Upisnik putničkih agencija, te je propisana obveza nadležnog ureda dostavljanja primjerka toga rješenja u članku navedenim tijelima.

Uz članak 25.

Ovim je člankom propisano da se na pružanje usluga iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona na odgovarajući način, osim u dijelu koji se tiče uvjeta i označavanja poslovnog prostora, voditelja poslovnice putničke agencije, zastupanja drugih putničkih agencija i identifikacijskog koda putničke agencije, primjenjuju se odredbe članka 10. do 17. ovoga Zakona.

Uz članak 26.

Ovim člankom propisana je definicija turističkog vodiča, te koje se stručne osobe ne smatraju turističkim vodičem iako obavljaju poslove koji bi se mogli podvesti pod opis usluga turističkog vodiča,

te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za kulturu i zaštićena područja prirode, propiše popis turističkih cjelina po županijama.

Uz članak 27.

Ovim je člankom propisano da je turistički vodič za pružanje usluga dužan imati rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča, uvjeti koje mora ispunjavati turistički vodič da bi mu se rješenje izdalo, nadležnost ureda prema području za koje je položen stručni ispit, rok za donošenje rješenja, obveza upisivanja rješenja u Upisnik turističkih vodiča kojeg vodi nadležni ured, tijela kojima se dostavlja rješenje o odobrenju, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika turističkih vodiča.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisano je što rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča mora sadržavati.

Uz članak 29.

Ovim člankom uređen je stručni ispit za turističkog vodiča, ispitna komisija pred kojom se stručni ispit polaže, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše ispitni program za stručni ispit, sastav ispitne komisije, kao i način polaganja ispita. Također je propisano da se ispitni program objavljuje se u "Narodnim novinama", te da se o položenom ispitu izdaje uvjerenje.

Uz članak 30.

Ovim je člankom propisano pod kojim uvjetima se obaviti provjeravanje stručnog znanja turističkih vodiča, te je dano ovlaštenje ministru da u svezi s time donese odluku.

Uz članak 31.

Ovim je člankom propisano da je turistički vodič ovlašten pružati usluge u skladu s izdanim odobrenjem, te kada je dužan je za pruženu uslugu izdati račun korisniku usluge.

Uz članak 32.

Ovim je člankom propisana obveza turističkog vodiča nošenja iskaznice turističkog vodiča, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča, te način njenog izdavanja i uporabe.

Uz članak 33.

Ovim su člankom propisani razlozi za prestanak važenja rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča, da o prestanku važenja toga rješenja nadležni ured donosi rješenje koji se upisuje ga u Upisnik turističkih vodiča, te je propisana obveza nadležnog ureda dostavljanja primjerka toga rješenja u članku navedenim tijelima.

Uz članak 34.

Ovim člankom uređen je institut počasnog turističkog vodiča te je dano ovlaštenje ministru da to svojstvo utvrđuje rješenjem.

Uz članak 35.

Ovim je člankom propisana obveza turističke agencije i drugih korisnika usluga turističkog vodiča da za pružanje tih usluga koristi ovlaštenog turističkog vodiča.

Uz članak 36.

Ovim je člankom dano ovlaštenje udrugama turističkih vodiča da se bez osnivanja turističke agencije bave posredovanjem u pružanju usluga turističkog vodiča samo za svoje članove.

Uz članak 37.

Ovim je člankom propisana definicija turističkog vodiča-pratitelja, te da turistički vodič može obavljati poslove turističkog vodiča-pratitelja za područje Republike Hrvatske. Također je propisano da se strani državljanin koji prati organizirana grupna putovanja stranog organizatora koja su započela u stranoj državi i završavaju povratkom u stranoj državi ne smatra turističkim-vodičem pratitelj, što znači da

strani organizator mora koristiti usluge ovlaštenog turističkog vodiča samo za razgledavanje turističkih cjelina (lokaliteta).

Uz članak 38.

Ovim je člankom propisano da je turistički vodič-pratitelj za pružanje usluga dužan imati rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča-pratitelja, uvjeti koje mora ispunjavati turistički vodič-pratitelj da bi mu se rješenje izdalo, određuje se nadležni ured za izdavanje odobrenja, rok za donošenje rješenja, obveza upisivanja rješenja u Upisnik turističkih vodiča-pratitelja kojeg vodi nadležni ured, tijela kojima se dostavlja rješenje o odobrenju, dano je ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika turističkih vodiča-pratitelja, te je propisan sadržaj i uvjeti prestanka važenja rješenja o odobrenju.

Uz članak 39.

Ovim člankom uređen je stručni ispit za turističkog vodiča-pratitelja, ispitna komisija pred kojom se stručni ispit polaže, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše ispitni program za stručni ispit za područje Republike Hrvatske, te za inozemstvo po pojedinim državama, sastav ispitne komisije, kao i način polaganja ispita. Također je propisano da se ispitni programi objavljuju u "Narodnim novinama", mogućnost provjere stručnog znanja, te da se o položenom ispitu izdaje uvjerenje. Propisivanjem ispita za pojedine strane države diže se kvaliteta pružanja usluga korisnicima usluga.

Uz članak 40.

Ovom je člankom propisano da turistička agencija ne smije za obavljanje poslova turističkog vodiča-pratitelja koristiti osobu koja ne ispunjava Zakonom propisane uvjete, da turistički vodič-pratitelj dok pruža usluge mora pri sebi imati iskaznicu kojom dokazuje svoje svojstvo, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča-pratitelja, te način njenog izdavanja i uporabe.

Uz članak 41.

Ovim je člankom propisana definicija turističkog animatora te uvjeti koji moraju biti ispunjeni za njihovo korištenje za pružanje usluga.

Uz članak 42.

Ovim je člankom propisana definicija turističkog zastupnika, obveza dostavljanja ugovora o turističkom zastupanju turističke agencije Ministarstvu radi upisa ugovora u Upisnik o turističkom zastupanju turističke agencije, tko može biti druga strana ugovora o turističkom zastupanju i njene obveze, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika ugovora o turističkom zastupanju.

Uz članak 43.

Ovim su člankom propisana ovlaštenja i poslovi turističkog zastupnika.

Uz članak 44.

Ovim je člankom propisano što je nautički turizam, a koji je uvršten u posebne oblike turističke ponude zbog svoje usmjerenosti prema turistima s posebnim interesima.

Uz članak 45.

Ovim su člankom propisane usluge u nautičkom turizmu, te je dano ovlaštenje ministru da za pojedine usluge u nautičkom turizmu može pravilnikom propisati minimalne uvjete za njihovo pružanja.

Uz članak 46.

Ovim je člankom propisano gdje se pružaju usluge u nautičkom turizmu, pa je tako određeno da se te usluge poglavito pružaju u lukama nautičkog turizma i na plovnim objektima nautičkog turizma. Propisuje se da se luke i plovni objekti nautičkog turizma razvrstavaju u vrste, da se pojedine vrste kategoriziraju, da moraju ispunjavati propisane uvjete za pojedinu vrstu i kategoriju ukoliko se kategoriziraju. Odredbom je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše vrste luka nautičkog turizma, vrste luka nautičkog turizma koje se kategoriziraju, minimalne uvjete koje moraju ispunjavati luke nautičkog turizma, kategorije i način kategorizacije luka nautičkog turizma, te vrste plovnih

objekata nautičkog turizma, vrste plovnih objekata nautičkog turizma koje se kategoriziraju, kategorije i način kategorizacije plovnih objekata nautičkog turizma.

Uz članak 47.

Ovim je člankom propisana obveza pravne ili fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. Zakona da prije nego počne pružati turističke usluge u nautičkom turizmu ishodi rješenje da su ispunjeni uvjeti za pružanje tih usluga, određena su nadležna tijela za izdavanje rješenja, kome se rješenja dostavljaju, tko snosi troškove postupka. Propisano je i da protiv rješenja koja temeljem Zakona u prvom stupnju donosi Ministarstvo nije dopuštena žalba, li da se može pokrenuti upravni spor, a što je sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 48.

Ovim su člankom propisani razlozi za prestanak važenja rješenja o pružanju usluga u nautičkog turizmu, da o prestanku važenja rješenja nadležno tijelo donosi rješenje, te da se primjerak toga rješenja dostavlja u članku navedenim tijelima.

Uz članak 49.

Ovim je člankom propisana mogućnost da se određene poljoprivredne i slične aktivnosti koje su uobičajene za seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo mogu provoditi kao posebni oblik turističke ponude, u funkciji odmora i rekreacije turista, te su primjerice navedene usluge kao branje plodina, berba voća i povrća, ubiranje ljetine, iznajmljivanje konja za jahanje i sl. propisano je ograničenje broja osoba kojima se usluge mogu pružati istodobno, te je dano ovlaštenje ministru da pravilnikom propiše minimalne uvjete za njihovo pružanje.

Uz članak 50.

Ovim je člankom propisano da je član seljačkog gospodarstva dužan ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu, koje izdaje nadležni ured prema mjestu pružanja usluga, propisani su uvjeti koje mora ispunjavati član seljačkog domaćinstva da bi mu se izdalo odobrenje, rok u kojem nadležni ured mora riješiti o zahtjevu. Iznimno je propisana mogućnost da član seljačkog gospodarstva koji je ishodio rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti može pružati turističke na svom seljačkom gospodarstvu bez ishođenja posebnog rješenja.

Uz članak 51.

Ovim je člankom propisano što rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu treba sadržavati te kojim tijelima se dostavlja.

Uz članak 52.

vim je člankom propisano tko može pomagati članu seljačkog gospodarstva pri pružanju turističkih usluga, te da on ne može biti poslodavac niti koristiti rad osoba koje nisu članovi istog seljačkog gospodarstva.

Uz članak 53.

Ovim su člankom propisani razlozi za prestanak važenja rješenja o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seljačkom gospodarstvu, da se o prestanku važenja rješenja donosi rješenje, te kojim se tijelima to rješenje dostavlja.

Uz članak 54.

Ovim su člankom obuhvaćene turističke usluge u ostalim posebnim oblicima turističke ponude (seoski, zdravstveni, pustolovni, lovni, športski, golf-turizam, športski ili rekreacijski ribolov na moru i/ili športski ribolov na slatkim vodama i sl.), dano je ovlaštenje ministru da za pojedine turističke usluge u tim posebnim oblicima turističke ponude može propisati minimalne uvjete za njihovo izvođenje, uz mišljenje ministra nadležnog za područja koja su obuhvaćena posebnim oblikom turističke ponude. Također je propisano da se na pružanje tih usluga na odgovarajući način, što se tiče zahtjeva, izdavanja, sadržaja i prestanka važenja rješenja, primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na izdavanje rješenja o pružanju usluga turističke agencije, s tim da je propisana nadležnost ureda prema mjestu pružanja usluge. Odredba sadrži i ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da za pojedine posebne oblike turističke ponude može, ovisno o interesu Republike Hrvatske, donijeti posebne programe.

Uz članak 55.

Ovim su člankom propisani uvjeti za pružanje turističkih usluga koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti. Dano je ovlaštenje ministru da uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje i/ili sport pravilnikom može propisati uvjete za pružanje takvih usluge, tehničke uvjete sredstava kojima se pružaju te usluge, te način i program osposobljavanja stručnih osoba koje ih pružaju ako ti programi nisu regulirani posebnim propisom. Nadalje, propisano je da je pružatelj usluge dužan korisnika upoznati s vrstama rizika provođenja usluge, te način i rok do kada to treba najkasnije učiniti. Također je propisana obveza pružatelja usluge osiguranja korisnika usluga od posljedica nesretnog slučaja, te da se osobama mlađim od 18 godina usluge mogu se pružati samo uz pismenu suglasnost roditelja odnosno skrbnika, s tim da je dana mogućnost pružatelju usluge odbiti pružanje usluge maloljetniku bez obzira na danu suglasnost roditelja ili skrbnika. Iako su navedene obveze prvenstveno u funkciji zaštite korisnika usluge, iste su i u interesu pružatelja usluge.

Uz članak 56.

Ovim je člankom uređeno pružanje još nekih usluga u turizmu, navedenih kao ostale turističke usluge, koje se najčešće pružaju u manjem obimu te su kao takve primjerice navedene iznajmljivanje pribora i opreme za šport i rekreaciju kao što su sandoline, daske za jedrenje, bicikli na vodi, suncobrani, ležaljke i sl. Također je propisano obvezno osiguranje korisnika usluga od posljedica nesretnog slučaja, te je dano ovlaštenje predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave da propiše uvjete i mjesta za pružanje tih usluga. Također je propisano da se na pružanje ostalih turističkih usluga koje su obuhvaćene člankom na odgovarajući način, što se tiče zahtjeva, izdavanja, sadržaja i prestanka važenja rješenja, primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na izdavanje rješenja o pružanju usluga turističke agencije, s tim da je propisana nadležnost ureda prema mjestu pružanja usluge.

Uz članak 57. do 60.

Ovim člancima propisan je upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona, inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te upravne mjere koje mogu primijeniti gospodarski inspektori.

Uz članak 61. do 67.

Ovim člancima propisani su prekršaji, novčane kazne za prekršaje i to posebno za pravne osobe, fizičke osobe (trgovca pojedinca i obrtnika) i fizičke osobe koje nisu trgovac pojedinac ili obrtnik), odgovorne osobe u pravnoj osobi, te voditelja poslovnice turističke agencije odnosno osobe iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, dana su ovlaštenja gospodarskom inspektor, te je određeno u kojim se slučajevima može izreći i zaštitna mjera zabrane pružanja usluga te trajanje tih mjera.

Uz članak 68. do 80.

Ovim člancima propisane su prijelazne i završne odredbe.